

Het Hoornblad

KNNV afdeling Hoorn/West-Friesland

129 Herfst 2025

*Ontdek
beleef
bescherm*

Voorwoord

Laatste waarschuwing!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Ondanks mijn wanhopige oproep in het vorige Hoornblad heb ik geen enkele reactie gekregen. Blijkbaar wil niemand ons bestuur overnemen. Misschien moeten we hier maar uit concluderen, dat onze afdeling niet meer levensvatbaar is.

Als er zich half oktober nog niemand heeft gemeld dan gaan we echt een procedure in voor opheffing van onze afdeling per maart 2026. Maart, omdat opheffing uiteindelijk door de Jaarvergadering zal moeten worden bekrachtigd.

De Jaarvergadering vindt plaats op maandag 2 maart. 2026 Houdt deze datum vast vrij, wellicht is het onze laatste activiteit.

Niet alleen stroomt ons bestuur bijna leeg, ook nagenoeg alle coördinatoren van de werkgroepen stoppen ermee. Ook zonder bestuur is het voor een werkgroep mogelijk om verder te gaan, maar dan moet er wel iemand zijn die de activiteiten coördineert. Het gaat om de vogel- insecten- en plantenwerkgroep.

Als je naar de algemene activiteiten kijkt in dit blad, dan zie je al dat er niet zo erg veel meer gebeurt. Wel lezingen, sommige werkgroepbijeenkomsten en vaste activiteiten Eurobirdwatch en Zeevangtelling, maar verder geen excursies. De fut is er duidelijk uit.

Wat we nog wel willen organiseren is een Nieuwjaarswandeling op 4 januari, maar waar is nog niet bepaald. Als iemand een idee heeft voor een redelijk korte wandeling met horeca gelegenheid aan het eind, laat het dan weten alsjeblieft.

Houdt in ieder geval Nieuwsbrief en site en het volgende Hoornblad in de gaten voor nieuws hierover.

Ik blijf hopen dat mijn volgende bijdrage positiever kan zijn.

Anneloes ter Horst

Wil je dat we voortbestaan
Meld je dan nu aan!

Inhoud

02	Voorwoord en Colofon
03	Agenda
04	Algemene Activiteiten
05	Insectenwerkgroep
05	Zoogdierwerkgroep
06	Plantenwerkgroep
06	Vogelwerkgroep
07	Activiteiten Julianapark, Zwaluwtelling en Landje van Naber
08	Dam Landje van Naber
08	Zoogdierwerkgroep
09	Inventarisatie Landje van Naber en Naviduct
10	Metamorfose - Verwondering
11	Inventarisatie Oostelijk deel Egboetswater
11	Olifantsvlinder
12	Inventarisatie Historisch Fruittuinen Swaegh
13	Natuurpuzzel
14	Bijzondere waarnemingen
15	Adressen, kopij de Specht

Boeren zwaluw, foto: Rene de Graaf

Redactie:
Thea Nahuijsen
E: hoornblad@hoorn.knnv.nl
W: hoorn.knnv.nl
Drukker: Editoo B.V. te Veenendaal

Foto op de omslag: Vroeg eekhoortjesbrood, foto:Tineke Horstman
Foto achter rechts: Vleermuis foto: Fred Weel en achter links: Nephrotoma Scurra, foto Ted van der Bruggen)

Agenda

oktober

zaterdag	04	Eurobirdwatch	4
donderdag	09	Vogelwerkgroep, binnenbijeenkomst	7
maandag	13	Lezing over Spinnen	4
woensdag	22	Plantenwerkgroep, waterplanten bestuderen a.d.v. Cursus Floron	6
zaterdag	25	Nachtvlinders bij de Braak Eterheim	5
donderdag	30	Zoogdierwerkgroep	8

november

zaterdag	01	Natuurwerkdag, Landje van Naber	4
maandag	10	Lezing (zie nieuwsbrief)	
woensdag	12	Plantenwerkgroep, Bekijken fotomateriaal afgelopen seizoen	6
donderdag	13	Vogelwerkgroep binnenbijeenkomst	7
maandag	17	Insectenwerkgroep, Suyderbraeck	5
donderdag	20	Zoogdierwerkgroep	8

december

maandag	08	Lezing over het strand	4
donderdag	11	Vogelwerkgroep binnenbijeenkomst	7
zaterdag	13	Floradag Nijmegen	6
donderdag	18	Zoogdierwerkgroep	8

januari

zaterdag	03	Eindejaarsplantenjacht (onder voorbehoud)	6
zondag	04	Nieuwjaarswandeling	4
donderdag	08	Vogelwerkgroep, binnenbijeenkomst	7

Sneeuwuil, foto: Fred Weel

Algemene activiteiten

Zaterdag 4 oktober: Euro Birdwatch

Euro Birdwatch wordt gehouden op de trek route van vogels. In verschillende landen in Europa zijn deze dag telposten opgezet om passerende zomer- en wintergasten te tellen. Vogels die rond die tijd vertrekken naar het zuiden en vogels die de winter bij ons of elders door gaan brengen passeren de telpost. Ook in ons land zijn dan veel telposten actief die de trek door geven aan de plaatselijke coördinator, die ze invoert in de database.

Bij vuurtoren 'de Ven' aan de Oosterdijk te Enkhuizen is ook jaarlijks een tel post aanwezig. Daar staan ervaren tellers die elke vogel registreren, gewapend met telescoop of verrekijker.

De KNNV afdeling Hoorn /West-Friesland is aanwezig om u voorlichting te geven.

U bent welkom van 10:00 tot 12:00 uur om ook te komen kijken hoe dat in zijn werk gaat.

Bij goed weer heeft u kans dat roofvogels, zoals de Buizerd, en veel kleine vogels overtrekken omdat dan de temperatuur om hoog gaat waarvan ze profiteren.

Voor meer informatie neem contact op met VWG. coördinator Douwe Greydanus
T: 0614734554

E: D.Greydanus@quicknet.nl

Maandag, 13 oktober Lezing: Spinnen, door Caroline Elfferich

Spinnen, bij sommige mensen roepen ze eindeloze verwondering op en ze vormen een bron van inspiratie voor kunstenaars. Anderen kijken met afkeer naar spinnen en vaak worden ze ten onrechte gevreesd. Caroline is bioloog en de auteur van de Basisgids Spinnen.

Spinnen beschikken over bijzondere eigenschappen en vertonen verrassend gedrag. Hierdoor zijn ze heel interessant om te observeren. Dat is echter niet zo gemakkelijk omdat ze meestal een verborgen leven leiden. Daardoor valt er veel te ontdekken als je met aandacht naar spinnen kijkt.

Tijdens de lezing komen verschillende aspecten van spinnen aan bod. Een aantal algemenere soorten die in de bebouwde kom voorkomen worden voor het voetlicht gehaald.

Jan-Pieter de Krijger

De lezingen worden gehouden in wijkcentrum Kersenboogerd, Brederodegracht 1, Hoorn. Aanvang lezingen 20:00 uur.

Zaterdag 1 november: Natuurwerkdag Landje van Naber

Zaterdag 1 november wordt de landelijke natuurwerkdag voor de 25ste keer georganiseerd en onze afdeling neemt ook al 25 jaar deel.

Deze dag is ook de eerste natuurwerkdag dat we de nieuwe dam kunnen gebruiken.

De werkzaamheden zullen bestaan uit maaisel op hopen harken, greppels uitgraven, hekwerk-onderhoud en andere voorkomen-de werkzaamheden.

De dag start om half 10 en zal rond 12 uur afgerond worden.

Houd rekening met alle weersomstandigheden en laarzen zijn aan te raden.

Voor koffie en limonade wordt gezorgd!

Maandag 8 december: Lezing 'dynamiek aan de Hollandse stranden' door Jan Smit

We hebben Jan Smit bereidt gevonden om een lezing te verzorgen over de dynamiek aan de Hollandse stranden. Geen dag 'Aan Zee' is hetzelfde. Met brochure-blauwe luchten en de trillende warmte op het zand is het strand een populaire 'zon'-bestemming, maar vaak genoeg maakt het 'mooie' weer plaats voor jagende wolken en hongerige golven.

Op het strand waar de Noordzee overgaat naar land, spoelt van alles aan. Schelpen, zeedieren, en een heleboel zand. Wind en golven zijn de dynamische kunstenaars van zandsculpturen en -structuren. Ondanks de druk van recreatie, zandsuppleties en afval blijven natuurlijke elementen het strand vormgeven.

Jan heeft (met zijn zoon) de veelzijdigheid van het strand in beeld gebracht. Ze hebben de kust afgereisd onder alle mogelijke omstandigheden. Zo zijn ze in flinke stormen verzeild geraakt en hebben ze op de meest afgelegen stukken strand van Nederland gebivakkeerd. Ze willen de kijker vooral laten zien dat het strand niet alleen een kuuroord is voor zonzanbidders, maar vooral een heel dynamisch gebied waar de natuurlijke elementen en menselijke invloeden - soms strijdend, soms verzoenend - vorm aan geven.

Dit doen ze met een selectie van hun mooiste foto's tijdens de lezing, maar ook door middel van weetjes, korte teksten en persoonlijke belevenissen.

Jan-Pieter de Krijger

Zondag 4 januari: Nieuwjaarswandeling

Op 4 januari houden we weer onze traditionele Nieuwjaarswandeling, een niet te lange wandeling met daarna gezamenlijk ergens wat drinken (of eten als je dat wilt). Waar dat dit jaar zal zijn is bij het ter perse gaan van dit blad nog niet bekend, maar houd de datum vast vrij en kijk in de maandelijkse Nieuwsbrief (als je die nog niet ontvangt geef je dan op via de site) en hopelijk ligt de volgende editie van het Hoornblad met meer informatie hierover tijdig genoeg voor deze datum op de mat.

Anneloes ter Horst

Insectenwerkgroep

In het zomernummer van het Hoornblad dit jaar (nummer 128) heeft Henny haar afscheid als coördinator van de insectenwerkgroep bekend gemaakt. Tot nu toe heeft nog niemand zich aangemeld om de vacature op te vullen. Als coördinator van het nachtvlinderonderzoek voel ik me geroepen om toch een stukje voor dit nummer te schrijven.

Er zijn diverse leden van onze vereniging die, in navolging van de dagvlinderprojecten, de vlinderstand in ons werkgebied zijn blijven inventariseren. En daarnaast ook diverse andere soortgroepen zijn gaan volgen: met name nachtvlinders, zweefvliegen, hommels en libellen.

In dit voorjaar leek het erop dat de Kleine vos weer iets meer te zien was, maar in augustus zijn ze weer moeilijk te vinden. Het Scheefbloemwitje daarentegen heeft in ieder geval in Lutjebroek vaste grond gekregen. Ik heb binnen dit dorp op verscheidene locaties deze soort mogen vaststellen.

Op 2 augustus is er een insectenexcursie gehouden in het Egboetswater. Een verslag hiervan is elders in dit Hoornblad te lezen.

Het nachtvlinderonderzoek kwam dit jaar pas laat op gang. De eerste keer zetten we het doek op 24 mei neer. Inmiddels hebben we het doek 16 keer opgezet.

Het weer was gemiddeld een stuk beter dan in 2024, gedurende de nachten: over het algemeen veel minder wind. Slechts één keer hebben we een geplande nacht afgeblazen in verband met hevige regen, wind en lage temperatuur.

Het aantal soorten is gemiddeld hoger en ook het aantal exemplaren is hoger als we de stippelmotten buiten beschouwing laten. Dit jaar hebben we namelijk geen piek gezien van de Vogelkersstippelmot.

Naast de determinatie van de nachtvlinders, wordt ook getracht andere leuke beestjes die op het doek (of op smeer) tevoorschijn komen, op naam te brengen en te tellen.

Houtpantserjuffer, foto: Esther van de Draai

Afhankelijk van de weersomstandigheden gaat het nachtvlinderen door tot in november.

Op 25 oktober zetten we, als het weer het toelaat, het doek weer op bij de Breek in Etersheim. Wil je hieraan deelnemen, graag aanmelden bij ondergetekende.

Hoewel er geen coördinator is lijkt het mij wel zinvol om een IWG bijeenkomst in het najaar te houden, al is het alleen maar om de leuke waarnemingen met elkaar te delen en de vervolgactiviteiten van de werkgroep door te nemen.

De eerstvolgende werkgroep bijeenkomst is op 17 november, weer in de Suyderbraeck (Zesstedenweg 20A in Scharwoude). Een aan/afmelding wordt zeer op prijs gesteld. Wil je meer weten over onze activiteiten neem dan contact op met mij: E: ad.roobeek@ziggo.nl, T: 0228 51 59 55, M: 06 29 27 69 28.

Ad Roobeek

Parende Lantaarntjes, foto: Esther van der Draai

Plantenwerkgroep

Bij het schrijven van dit stukje is het nog prachtig weer en hebben we ook nog één excursie tegoed, maar als dit in de bus of op de mat valt is het herfst- en winterseizoen begonnen.

De planten gaan voor een groot deel in winterslaap en ook wij doen het wat rustig aan.

We hebben weer 4 binnenbijeenkomsten gepland op de woensdagen van:

22 oktober, 12 november, 14 januari en 18 februari.

Alle vinden plaats om 14:30 tot ± 16:30 in Wijkcentrum Kersenboogerd, Brederodegracht 1 in Hoorn.

Op woensdag 22 oktober gaan we kijken naar materiaal uit de nieuwe Waterplantencursus van Floron. Onze laatste excursie was kijken naar waterplanten, dit sluit hier mooi bij aan.

Woensdag 12 november houden we onze, langzamerhand traditioneel geworden, middag met fotomateriaal van het afgelopen groeiseizoen of eerder.

Nog niet helemaal zeker is de **eindejaarsplantenjacht**, waarschijnlijk wordt dat zaterdagmiddag 3 januari. Houd de nieuwsbrief/website in de gaten voor meer informatie of dat inderdaad de datum wordt en hoelaat en waar.

Wel zeker is de Floradag: zaterdag 13 december in Nijmegen. Een dag vol met lezingen op plantengebied, zeer interessant, van harte aanbevolen om eens heen te gaan (als is het ver weg).

Tot slot een beetje een domper: er is nog niemand die de coördinatie van de plantenwerkgroep over wil nemen van mij. Als dat zo blijft dan houdt deze werkgroep op te bestaan. Dat wil niet zeggen dat niemand meer iets kan doen met of voor onze inheemse planten, maar dat hangt dan af van individuen die zelf iets organiseren en daar anderen voor uitnodigen. Ik hoop dat het zover niet hoeft te komen maar het ziet er op dit moment wel naar uit.

Maar voor nu (tot maart) gaan we nog even op de oude vertrouwde voet verder.

Anneloes ter Horst

Vogelwerkgroep

In memoriam Gert Braas

4 juni bereikte mij het bericht van het overlijden van Gert Braas. In de overlijdens advertentie stond bovenaan een toepasselijke tekst 'De eierentijd is voorbij en bijna alle schapen zijn weg. Aan alles komt een einde. Op één april keek hij er al naar uit of de zwaluwen arriveerden. Daar werd hij gelukkig van en beloofde de kinderen, wie de eerste ziet krijgt een gulden.'

Het was een man die veel met de natuur op had. Dat kon ik wel uit het gesprek afleiden die ik jaarlijks telefonisch met hem voerde. Mail en computer was niet aan de orde, dus vond er ook briefwisseling plaats.

34 jaar heeft Gert als vrijwilliger, met enthousiasme, trouw ieder jaar de huiszwaluwen in de Goorn geteld.

Ik weet niet beter dan dat hij van het vanaf begin 1979 als teller heeft gedaan. Een prachtige reeks heeft dat opgeleverd voor het totaal beeld van de Zeevang en West-Friesland. Landelijk werd zijn bijdrage aan SOVON Vogelonderzoek Nederland opgenomen.

Namens de vogelwerkgroep heb ik de nabestaanden sterkte toegewenst met het wegvallen van Gert.

Coördinator Douwe Greydanus.

Julianapark.

Ook dit jaar zijn in de wand weer ijsvogels gaan broeden met goed gevolg. Zoals u weet is de sloot uitgebaggerd en zijn de obstakels, zoals takken, verwijderd om er goed door te komen. Ik heb de vraag gesteld aan de Gemeente om aan weerszijden van de sloot een belemmerende maatregel te leggen, zodat er geen Supper, kano of ander vaartuig er door kan om verstoring van de vogels te voorkomen. Hier was men op tegen. Met als gevolg dat er nu mensen met bootjes naar de ijsvogelwand gaan of er langs varen met paniek bij de aanwezige vogels, die hun jongen willen voeden tot gevolg. Nadat er een foto van Ron Entius naar mij was gestuurd, heb ik gelijk de Gemeente Hoorn in gelicht met een foto van een bord welke aan beide kanten geplaatst zou moeten worden. 'Lekker visje maar voor wie ?'

Ijsvogel: Douwe Greidanus

Landje van Naber

Wij zijn weer diverse keren het riet gaan opharken. 12 / 13 augustus zijn wij met de lastpakker van Landschap Noord-Holland het riet over de nieuwe dam gaan afvoeren. Meer in het verslag van Ben in dit blad.

Huiszwaluwen

In ons werk gebied de Zeevang en West-Friesland worden ook dit seizoen de huiszwaluwen geteld. Door de inzet van u allen hoop ik binnenkort alle gegevens te kunnen verwerken en zal ik in het volgende Hoornblad publiceren wat het resultaat dit jaar is. Nu de vakanties weer achter de rug zijn pakken wij het dagelijkse leven weer op. Heeft u leuke belevenissen die u wilt delen tijdens de binnen bijeenkomst, geef het maar aan.

Douwe Greydanus

Agenda

Vogelwerkgroep bijeenkomsten worden gehouden op: donderdagavond 9 oktober, 13 november, 11 december en 8 januari 2026.

Kijk voor meer informatie bij algemene activiteiten.

Locatie: Wijkcentrum Kersenboogerd

Brederodegracht 1, 1628 LZ Hoorn

T: 0614734554, E: d.greidanus@quicknet.nl.

Voor meer informatie houdt de site en mailing goed in de gaten.

Douwe Greydanus

Nieuwe dam Landje van Naber

Afgelopen augustus is er langs het fietspad van De Hulk een dam gelegd, naar het uiterste puntje van het Landje van Naber. De gemeente Hoorn heeft als eigenaar van het landje de kosten voor de aanleg betaald. Hat landje is nu makkelijker bereikbaar geworden. Hierdoor kan het veldwerk op een eenvoudiger wijze plaatsvinden. Zo zijn in augustus de hooihopen op een eenvoudige manier met de lastpakker van Landschap Noord-Holland afgevoerd.

Het beheer van het Landje van Naber is al vanaf januari 1992 een vast onderdeel van werkzaamheden van de KNNV Hoorn. Er is vanaf die datum aandacht gegeven aan dat stukje landschap langs de Westerdijk. Zo wordt er al 30 jaar jaarlijks een deel van het landje gemaaid om het landschap daar aanwezig, aantrekkelijk te houden voor doortrekkende steltlopers. Dit is ook vanaf het eerste moment onze doelstelling geweest voor het beheer op het landje van Naber.

Na al die jaren noeste arbeid blijkt nog altijd, dat het daar een komen en gaan is van steltloperijtjes. Zo zijn er momenteel, eind augustus, nu ik dit schrijf al weer watersnippen op het landje gezien, die voedsel vinden in de ondiepe waterdelen.

De nieuwe dam maakt het nu ook mogelijk om als start punt te gaan dienen voor allerlei werkzaamheden. Deze zijn nu eenvoudiger uit te voeren. Voor de vrijwilligers zijn er betere mogelijkheden om zo de natuurdoelstellingen voor het landje te behouden.

Riet ophalen, foto: Douwe Greydanus

Aan het werk bij het Landje van Naber foto: Douwe Greidanus

Op de eerste zaterdag van November, dit jaar zaterdag 1 November, wordt de 25 ste landelijke natuurwerkdag georganiseerd. Wij als KNNV hebben in alle 25 jaren deelgenomen aan deze “natuurwerkdag”. Ik nodig jullie hierbij uit om, via die mooie nieuwe dam, het bijzondere moeras landschap, natuurlijk op laarzen, te gaan ervaren en te helpen bij de werkzaamheden met als resultaat: **een waardevol landschap behouden.**

Start half 10 voor koek koffie thee en limonade wordt gezorgd.

Ben Pronk

Watersnip, foto: Ben Pronk

Zoogdierwerkgroep

In juni hebben we de grote kolonies Meervleermuis in ons gebied geteld.

Op 8 juni troffen we in Midwoud 162 Meervleermuizen aan. Daarnaast werden er daar 7 Laatvliegers en 4 Gewone dwergvleermuizen opgemerkt. Op 13 juni bezochten we de kolonie in Bovenkarspel. Daar waren 485 uitvliegers. Daarnaast nog een groot aantal niet-vliegvlugge jongen die heen en weer langs de dakrand de vrije ruimte verkenden en na het uitstapje snel weer naar de beschutte zolder gingen.

Inmiddels is de paartijd van de vleermuis begonnen. Er zijn in ons werkgebied diverse baltsplaatsen. Vaak zie je er diverse soorten door elkaar. Geïnteresseerd om mee te doen? Meld je dan aan bij Fred Weel.

Tijdens het nachtvlinderonderzoek hebben we tot nog toe niet echt gelet op het voorkomen van vleermuizen. In Opperdoes, op 14 juni, zaten ze er wel. Bij het verlaten van de locatie namen we 3 Laatvliegers waar. Ook in Oosterblokker op 4 juli waren vleermuizen aanwezig, maar hebben we ze niet geteld. Er stond toen een stevige wind.

... vleermuis, foto: Fred Weel

De komende Zoogdierwerkgroep-binnen bijeenkomsten zijn gepland voor:

Donderdag 30 oktober 2025 en

Donderdag 20 november 2025 en

Donderdag 18 december 2025

Deze bijeenkomsten worden gehouden bij het SKIK, Zanglijster 15 in Hoogkarspel en beginnen om 20.00 uur. Tijdens deze avonden zal er een studiesoort behandeld worden en zullen er (Kerk)uilenballen uitgeplozen worden.

30 oktober staat de Egel als studiesoort op het programma. Heeft u een Egel in de tuin? Laat het ons weten! Of kom het zelf vertellen op deze bijeenkomst.

Voor verdere informatie over zoogdieronderzoek en deelname aan de bijeenkomsten, kunt u terecht bij Fred Weel, M: 06-48664025, E: fredweelroep@ziggo.nl.

Ad Roobeek en

Fred Weel

Coördinator Zoogdierwerkgroep

Inventarisatie Landje van Naber

Woensdagmiddag 20 augustus. Tijd voor de jaarlijkse inventarisatie. Hoe staat het met de Zilte gewassen? Houden ze stand na de aanleg van alle buitendijkse veranderingen?

We gaan het zien. Allereerst bewonderen we de nieuwe dam, gemaakt door de Gemeente(eindelijk), voor het afvoeren van het riet. Het hele perceel is verdeeld in drie delen, verbonden met dammen en hekken. Deze keer nergens runderen. We klimmen over het eerste hek en kunnen beginnen.

Snoeien doet groeien, want het weerbarstige Riet steekt alweer flink de kop op. Maar gelukkig is er veel meer te zien. In dit stukje richt ik mij vooral op bijzonderheden in verband met ziltige bodem.

We zien Zeegroene- en Rode ganzevoet, Platte Rus, Spiesmelde en Fioringras. De Zeebies (Heen) houdt aardig stand zo tussen al het Riet. Prachtig bloeit de Zulte(zeeaster). Wat een soorten Zuring treffen we aan: Veld- Goud- Krul-Kluwen-en Bermzuring. De bloeiende Heelblaadjes zijn net zonnetjes.

Op het droogvallende gedeelte zien we met een passende naam Goudknopje. Wat een Melkkruid, met de tere roze bloempjes. We geven meer dan 5000 exemplaren op. Dat doen we ook bij de Spurrie. Waterpunge met de witte bloempjes, verder Watermunt, Vertakte leeuwentand, Valse voszegge, Knikkend tandzaad en het Waterkruiskruid.

In het slootje langs de dijk, Veenwortel, Puntkroos, Klein kroos, Schedefonteinkruid en het grof Hoornblad.

Het Koninginnekruid staat hoog, evenals de Kantige- en de Viltige Basterdwederik. We sluiten af met de Kattestaart.

Met dank aan Anneloes voor de organisatie en kennis en José van Lee voor haar kennis en al het foto- en invoerwerk.

Aafke Bruijn.

Grote Bergsla, foto: Thea Nahuijsen

Inventarisatie bij het Navidukt

Als eerste zomerse activiteit op zondag 6 juli een gecombineerde insecten en planteninventarisatie.

Het Naviduct verbindt het Markermeer met het IJsselmeer en onder deze tunnelbak loopt de weg naar Lelystad. Rijkswaterstaat doet, soms wat te enthousiast, het maaiwerk hier. Zo zijn de orchideeën waarschijnlijk verdwenen of komt het ook door de droogte?

Marco van der Lee is hier vaak te vinden (vaak doet hij hier wat snoei- en speurwerk) en onder zijn enthousiaste begeleiding doen we de ronde.

Aanvankelijk, ruim 20 jaar geleden, had het hier een duinachtig uiterlijk. Om verstuuving tegen te gaan werden er toen duinplanten ingezaaid. Alleen een enkele Prachtanjer heeft het hier volgehouden. De sterkste planten overleven tijdens deze zomers droge periode. De grond is kurkdroog en alle mossen knisperen onder onze schoenzolen. Wat insecten betreft, een Bont zand-oogje, een Klein koolwitje en de prachtige geel/zwarte rupsen op het Jacobskruiskruid. Een erg magere oogst.

Sterke planten in overvloed: Agrimonie, Zwarte toorts, Boerenwormkruid, Viltganzerik, Sint Janskruid, Canadese fijnstraal, Ossentong, Zeepkruid, Kaardebol, Slangekruid, Marjolein, Pastinaak, Wilde chicorei, Veldsalie, Muurpeper, Witte- en Goudgele honingklaver, Engels gras, Muskuskaasjeskruid, Brunel en nog best veel andere kruiden.

De vele bramen overwoekeren hier behoorlijk het landschap. Tegen 14.00 uur hebben we de ronde gemaakt en bedanken we Marco en Anneloes voor de door hen gedeelde kennis.

Ons gebed wordt verhoord: het roept hier om water!! Nou die viel met bakken naar beneden.

Aafke Bruijn.

Koninginnekruid, foto: Thea Nahuijsen

Metamorfose : Verwondering

Dat vlinders een volledige gedaanteverwisseling kennen – dat wordt als bekend verondersteld:

Ei – rups – pop – vlinder.

Maar ook lieveheersbeestjes (Coccinellidae) kennen een volledige gedaanteverwisseling en wel:

Ei – larve – pop – lieveheersbeestje.

Deze volledige gedaanteverwisseling hebben wij dit jaar van dichtbij gezien – in onze eigen tuin!

Tenminste – de eitjes hebben we gemist.

Maar in Douwes Natuurnieuws juli 2025 staat een foto van eitjes van een lieveheersbeestje. Zo te lezen van het Aziatisch lieveheersbeestje.

Dat Aziatische lieveheersbeestje hebben wij ook in onze tuin gehad.

Het Aziatisch lieveheersbeestje is rond 1996 in Nederland Ingevoerd om bladluizen op een natuurlijke manier te bestrijden (biotuinbouw). Het Aziatisch lieveheersbeestje (*Harmonia axyridis*) blijkt een invasieve soort die in Europa inmiddels vaste voet heeft gekregen.

In 2001 in Nederland in het wild waargenomen. Inmiddels is gebleken dat deze soort bij gebrek aan bladluizen ook inheemse lieveheersbeestjes verslindt.

De Aziatische lieveheersbeestjes kennen vele kleuren en veel verschillende aantallen stippen. Maar het Aziatisch lieveheersbeestje is herkenbaar aan de zwarte 'M'-vormige tekening op het halsschild en de van achteren vaak wat geplooide of gedeukte dekschilden.

Op de foto's zijn een larf, een pop en lieveheersbeestjes te zien. Er is één foto bij die het uitsluipen van een lieveheersbeestje laat zien – nog niet op kleur, dat komt later!

De foto van het uitsluipende lieveheersbeestje is genomen op 20 juni (om 06:45 uur).

Voor ons was het : Verwondering!

Gerrit en Paula Timmerman

Paring

Larve

Pop

Uitsluipen

Inventarisatie Oostelijk deel Egboetswater

Zaterdagmiddag 2 augustus inventariseerden we het oostelijke gedeelte van het Egboetswater.

Onder invloed van een flinke wind en een zeer mager zonnetje leverde het speurwerk toch een behoorlijke lijst waarnemingen.

Wat betreft de dagvlinders: 5 Bonte zandoogjes, 2 Grote koolwitjes, Klein koolwitje, Atalanta en Klein geaderd witje.

Aan de slootkant behalve de Kleine karekiet, ook 10 Houtpantserjuffers, 3 Lantaarntjes, een Blauwe glazenmaker, Bruinrode heidelibel en een Gewone oeverlibel.

In het struweel tellen we 30 Weideschorpioenvliegen, 10 Dambordvliegen, 40 Groene vleesvliegen, een enkele cicade, waaronder 5 Schuimbeestjes.

Wat kevers betreft, onder andere 20 Kleine rode weekschildkevers. Verder 20 Gewone wespen. Spinnen in overvloed: 40 Rode hooiwagens en 20 Kruisspinnen.

Verstopt, een aantal macro en micro nachtvinders, waaronder de Gestreepte goudspanner, de Leverkleurige spanner, de Halmrupsvlinder en diverse Motten.

Op het gehoor: Buizerd, Groene- en Grote bonte specht, Boomkruiper, Tuinfluiter, Zwartkop en Winterkoning.

Op de terugweg een herfstige aanblik van het middenpad en dat leverde 30 Gele aardappelbovisten, enkele Judasoeren, Bruine fluweelboleet en een Esdoornvlekkenzwam op.

Natuurlijk ook *Zonocyba bifasciata*, *Ichneumon stramentor* en vele andere Latijnse namen..... Ad draait er zijn hand niet voor om.

Voor mij, of misschien wel ons enkele treden te hoog.
Met grote dank aan de enthousiaste Ad Roobeek voor deze leerzame excursie.
Nauwelijks zaten we op de fiets terug of de zwarte wolken brachten nog meer water die dag.

Aafke Bruijn.

Olifantsvlinder

Al vele jaren staat de walkant vol met het prachtige Wilgenroosje. Vanwege de jaarlijkse schouw knip ik ze dan in oktober zorgvuldig weg. Nu, in augustus, zag ik drie prachtig dikke rupsen. Ze kijken mij aan. Als ik met mijn fototoestel, mobiel, terugkom, poseren ze graag voor een plaatje.

Wie ben jij en wat ben je van plan? Wij eten van het blad van deze plant en genieten van de zon.

De naam Olifantsvlinder dankt zijn naam aan het voorste gedeelte van zijn lichaam dat opzwelt bij bedreiging.

Tegen de winter kruipt de rups ondergronds om zich te verpoppen en komt dan, als de omstandigheden goed zijn, als een fraaie nachtvlinder AVONDROOD te voorschijn. Laat maar gebeuren!

Aafke Bruijn.

Olifantsvlinder, foto: Aafke Bruijn

Inventarisatie Historische fruittuin Swaegh

Hierbij toon ik U aantal foto's die vooral zijn gemaakt in het kader van de inventarisatie van de Historische Fruittuin Swaegh, door Henny van der Groep en mij.

Ik had nooit gedacht dat de biodiversiteit in deze pas vijf jaar oude fruittuin zo groot zou zijn.
De foto's zijn maar een kleine greep uit alles wat er geïnventreerd is!

Ted van der Bruggen

Bont zandoogje, foto: Ted van Bruggen

Bruin rode heidelibel, foto: Ted van Bruggen

Kaneelglasvleugelwants, foto: Ted van Bruggen

Twee St. Jansvlinders, foto: Ted van Bruggen

Stadsreus, foto: Ted van Bruggen

Natuurpuzzel - Lekker smikkelen!

In onderstaand diagram dienen aan de hand van bijbehorende omschrijvingen de gezochte woorden van eetbare vruchten te worden ingevuld. Om jullie op weg te helpen staat er achter de omschrijving een code en het aantal letters waaruit de oplossing bestaat. Code A betekent dat de omschrijving een anagram van alle gegeven letters is. Code B is een omschrijving. Code C betekent een cryptische associatie. Er komt géén IJ voor in de oplossing. De gearceerde vakjes vormen van boven naar beneden een bron van leven. Veel plezier! Deze puzzel is gemaakt door Ad Roobeek.

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

- Omschrijvingen
- 1. Blies ver (A, 8)
 - 2. Wachthokje voor de jongen (C, 8)
 - 3. Is dat een rare voor de wijn? (C, 5)
 - 4. Zure smaakmaker die je op de weg tegenkomt (C, 7)
 - 5. Zoon halte (A, 9)
 - 6. Afgekort tegenover voor een vriend (C, 6)
 - 7. Groen gestreept van buiten, rood met zwarte pitjes van binnen (B, 4)
 - 8. Rest van twee meisjes (C, 6)
 - 9. Top kaneel (A, 10)
 - 10. Stralende beroemdheid gaat voor een beroep (C, 9)
 - 11. Verhoogde en verlaagde muzieknoot (C, 8)

De oplossing van deze puzzel is vanaf 1 oktober op te vragen bij Ad Roobeek, E: ad.roobeek@ziggo.nl.

Zwaluwwand langs nieuwe dijk langs het Markermeer bij Hoorn, foto Thea Nahuijsen

Bijzondere waarnemingen

WANNEER	WAT	WAAR	WIE
01-06-2025	Grote wolbij	Kloostertuin	Henny van der Groep
01-06-2025	Kortvleugelboorkever	Kloostertuin	Henny van der Groep
01-06-2025	Spotvogel	Westwoud	Ad Roobeek
02-06-2025	Braamsluiper	Lutjebroek	Ad Roobeek
03-06-2025	Taxusspikkelspanner	Lutjebroek	Ad Roobeek
04-06-2025	Meervleermuis	Egboetswater	Douwe Greydanus
04-06-2025	Oranje maanmug	Lutjebroek	Ad Roobeek
04-06-2025	Vroege glazenmaker	Egboetswater	Douwe Greydanus
05-06-2025	Geelbuikschildpad	Koopmanspolder	Douwe Greydanus & Jan Falke
05-06-2025	Tuinfluitier	Koopmanspolder	Douwe Greydanus & Jan Falke
06-06-2025	Witte grijsbandspanner	Lutjebroekerweel	Insectenwerkgroep
08-06-2025	Pontische meeuw	Lutjebroek	Ad Roobeek
09-06-2025	Azuurwaterjuffer	Grotebroek	Ad Roobeek & Hans van Doorn
09-06-2025	Schaakbordlieveheersbeestje	Grotebroek	Ad Roobeek & Hans van Doorn
09-06-2025	Wit vetkruid	Andijk	Douwe Greydanus
11-06-2025	2 Klimopkevercicades	Lutjebroek	Ad Roobeek
11-06-2025	Koolzwarte metselspinnendoder	Blokker	Henny en Egbert
13-06-2025	Bruine sprinkhaan	Lutjebroek	Ad Roobeek
14-06-2025	Donker klaverblaadje	Opperdoes	Insectenwerkgroep
14-06-2025	Ligusterpijlstaart	Opperdoes	Insectenwerkgroep
15-06-2025	Bruin blauwtje	Wijdernes	Aafke Bruijn
17-06-2025	Menuetzwefvlieg	Lutjebroek	Ad Roobeek
18-06-2025	Zwartkoppisbed	Lutjebroek	Ad Roobeek
19-06-2025	Boomvalk	Vooroever	Douwe Greydanus
21-06-2025	3 Gewone sigaren	Lutjebroekerweel	Insectenwerkgroep
21-06-2025	2 Kerkuilen	Lutjebroekerweel	Insectenwerkgroep
21-06-2025	Satijnvlinder	Lutjebroekerweel	Insectenwerkgroep
21-06-2025	Vuursteenvlinder	Lutjebroekerweel	Insectenwerkgroep
24-06-2025	Roesje	Hoorn	Yvonne van der Hulst
25-06-2025	Lindepijlstaart	Lutjebroek	Ad Roobeek
26-06-2025	Blauwooggrasmot	Lutjebroek	Ad Roobeek
28-06-2025	2 Geelflanktijgers	Hem	Insectenwerkgroep
29-06-2025	2 Icarusblauwtje 5	Vooroever	Douwe Greydanus
29-06-2025	Wezel	Vooroever	Douwe Greydanus
01-07-2025	Pinguintje	Polder Grootslag	Thijs Knol
02-07-2025	Bleke eenstaart	Polder Grootslag	Thijs Knol
02-07-2025	Pauwoogpijlstaart	Polder Grootslag	Thijs Knol
04-07-2025	Kleine beer	Oosterblokker	Insectenwerkgroep
04-07-2025	Ransuil	Oosterblokker	Insectenwerkgroep
05-07-2025	Reuzenknut	Lutjebroek	Ad Roobeek
11-07-2025	Kustsprinkhaan	Lutjebroek	Ad Roobeek
12-07-2025	2 Groot avondrood	Oosterleek	Insectenwerkgroep
12-07-2025	Populierenpijlstaart	Oosterleek	Insectenwerkgroep
12-07-2025	Roerdomp	Oosterleek	Fred Weel
12-07-2025	Zwarte roodstaart	Lutjebroek	Ad Roobeek
14-07-2025	Hommelnestmot	Lutjebroek	Ad Roobeek
19-07-2025	Witgat	Blokker	Ad Roobeek
20-07-2025	Landkaartje	Wijdernes	Aafke Bruijn
28-07-2025	Blauwe glazenmaker	Hoorn	Yvonne van der Hulst
03-08-2025	2 Argusvlinders	De Ven	Douwe Greydanus
10-08-2025	300 Casarca's	Vooroever	Douwe Greydanus
10-08-2025	Oranje luzernevlinder	Wijdernes	Aafke Bruijn
24-08-2025	Open-breedbandhuismoeder	Lutjebroek	Ad Roobeek
30-08-2025	2 Grote sterns	Hoogkarspel	Ad Roobeek

Adressen afdeling Hoorn/West-Friesland

Bestuur

Voorzitter

Anneloes ter Horst, Dorpsstraat 59, 1713 HB Obdam
T: (0226) 45 29 90, M: 06 176 28 020,
E: voorzitter@hoorn.knnv.nl

Secretaris

Egbert Baars, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker
T: (0229) 24 95 46, E: secretaris@hoorn.knnv.nl

Natuurhistorisch secretaris

Jan-Pieter de Krijger, Weidemolen 98, 1622 KE Hoorn
M: 06 216 95 992, E: n.h.secretaris@hoorn.knnv.nl

Penningmeester & Ledenadministratie

Eric de Vroome, Veenrug 17, 1687 WN Wognum
M: 06 301 77 933, E: penningmeester@hoorn.knnv.nl
Rekeningnummer: NL50 RABO 0121 7968 17

Leden

Tineke Horstman-Kooijman, James Grievelaan 6
1695 HX Blokker, T: (0229) 23 53 35, E: tineke_koo@hotmail.com
Mariska Koopmans-Berretty, Kloet 52, 1713 VG Obdam
M: 06 535 18 179, E: mariska@berretty.com
Douwe Greydanus, Julianastraat 9, 1619 XG Andijk
M: 06 147 34 554, E: d.greydanus@quicknet.nl

Coördinatoren

Insectenwerkgroep

VACANT PER 1 JULI

Plantenwerkgroep

Anneloes ter Horst, Dorpsstraat 59, 1713 HB Obdam
T: (0226) 45 29 90, M: 06 176 28 020, E: anneloes59@planet.nl

Vogelwerkgroep

Douwe Greydanus, Julianastraat 9, 1619 XG Andijk
M: 06 147 34 554, E: d.greydanus@quicknet.nl

Waterlevenwerkgroep

Vacature

Zoogdierenwerkgroep

Fred Weel, De Roop 12, 1616 SC Hoogkarspel
M: 06 486 64 025, E: fredweelroop@ziggo.nl

Excursies

Anneloes ter Horst, Dorpsstraat 59, 1713 HB Obdam
T: (0226) 45 29 90, M: 06 176 28 020, E: anneloes59@planet.nl

Lezingen

Jan-Pieter de Krijger, Weidemolen 98, 1622 KE Hoorn
M: 06 216 95 992, E: n.h.secretaris@hoorn.knnv.nl

Public relations

Jan-Pieter de Krijger, Weidemolen 98, 1622 KE Hoorn
M: 06 216 95 992, E: pr@hoorn.knnv.nl

Informatie en aanleveren kopij voor Het Hoornblad

Oplage 250 exemplaren.
Verschijnt 4x per jaar (januari, april, juli en oktober).
Sluitingsdatum kopij voor het herfstnummer: 1 december 2025
De teksten moeten het liefst niet voorzien zijn van opmaak. Het fotomateriaal dient apart van de tekst te worden aangeleverd in minimaal 2.000 pixels breed en/of hoog.

De Specht

Bij de Specht zijn vrijwel alle modellen nestkasten en dierenholen te koop. Verder zijn ook allerlei voersilo's en zogenaamde poppenkasten (om uit rupsen vlinders op te kweken) verkrijgbaar.

Naast de Huiszwaluw-nestkommen heeft 'De Specht' ook een Huiszwaluwtil voor op houten paal of stalen buis in het assortiment.

Kom gerust eens kijken in Blokker bij Evert Kunst en bel zo mogelijk tevoren of het schikt.
Westerblokker 132a, 1695 AL Blokker, T: (0229) 23 15 68, M: 06 238 33 276, E: despechtnestkasten@hotmail.com.

Natuurliefhebber?

Enthousiast over mooie dingen die je in de natuur ontdekt hebt en wil je die ervaring graag met anderen delen?

Of vind je het buiten prachtig maar zou je wel wat meer willen weten over dat landschap, zo'n plant of dier.....

Doe dan mee met de KNNV!

De vereniging voor veldbiologie

Het is een club van actieve natuurliefhebbers.

Zo veelzijdig als de natuur, zo veel zijn de activiteiten van de KNNV!

Naast het programma van de plaatselijke/regionale afdelingen biedt de landelijke organisatie onder andere:

- het verenigingsblad Natura (4x per jaar)
- kampen en reizen
- allerlei werkgroepen (o.a. landschap, korstmossen)
- publicaties voor ledenprijs

Wil je "Het Hoornblad" elk kwartaal ontvangen?

Meld je dan aan via onze website, of bij de ledenadministratie
E: penningmeester@hoorn.knnv.nl. Je bent dan ook automatisch lid van de landelijke KNNV.

De kosten voor het lidmaatschap bedragen:

Jeugdlid; (tot en met het jaar waarin je 25 jaar word) gratis;

Jeugdlid; (vanaf 26 tot en met 30 jaar) € 20,00 per jaar;

KNNV-lid (1 persoon) € 36,00 per jaar;

Gezinslid (meer dan 1 persoon op hetzelfde adres) € 47,00 per jaar.